

מי אני? חקירה, חיבור, זיהוי, שייכות

שגרה לחקר המורכבות של הזהות.

חשבו מי אתם ולאחר מכן על מישהו אחר. חשבו כיצד הפכתם למי שאתם, לאן אתם שייכים ומה יכולה להיות המשמעות של זה בעולמנו המשתנה.

חקירה: מי אני? כיצד התפתחה הזהות שלי?

חיבור: אני מחובר להורי, להוריהם ולאחי ולאחותי ואני גם בקבוצת הכדורסל. למי ולמה אני מחובר בנוסף?

זיהוי: אילו הייתי רוצה שאחרים ידעו מי אני, מה היה מזהה אותי? האם יש לנו יותר מזהות אחת?

שייכות: לאן אני חושב שאני שייך? האם יש לי תחושת שייכות ליותר מקבוצה אחת וליותר ממקום אחד?

המטרה: איזה סוג חשיבה מעודדת שגרה זו?

אין זה חריג שאנשים, מערכות, חפצים או רעיונות נשפטים או שמוצמדות להם תוויות מבלי שאחרים בעצם מכירים אותם כראוי. שגרה זו מעודדת את התלמידים להשהות שיפוט חפוז, להקדיש זמן לחיפוש מידע נוסף אודות מה שהם רואים ו/או שומעים, לחקור באופן מעמיק ורחב יותר אודות אנשים אחרים ולפתח הבנה רבה יותר של קווי הדמיון ושל ההבדלים.

יישום: מתי והיכן ניתן להשתמש בכך?

בהקשרים מסוימים, סוגיית הזהות יכולה להיות נושא רגיש. כמורים, עליכם לקבל החלטות כל העת בנוגע למה שישירט היטב הן את התלמידים שלכם והן את ההקשר עצמו. אם לפי דעתכם שגרה זו לא תשרת כראוי את ההקשר, אל תשתמשו בה! לחלופין, ייתכן שחלקים מסוימים של השגרה או התאמה כלשהי שלה תשרת היטב את מטרתכם. אין זה אומר, שאנו נמנעים תמיד מלעסוק בנושאים רגישים בכיתות שלנו; יש הגורסים כי עלינו לעשות כן מעת לעת. אבל תמיד מדובר בעניין של שיקול דעת. להלן שאלות נוספות, שעשויות לקדם הבנה מעמיקה יותר של הדרכים שבהן מתפתחת זהותו של אדם: האם המקום שבו נולדתם, או המקום שבו נולדו הורכם, משפיע על זהותכם? האם המקום שבו אתם חיים, בית הספר, החברים שלכם, מעצבים את זהותכם בדרך כלשהי? מה בנוגע לדת שלכם ו/או לצבע עורכם? מה לדעתכם עיצב את הזהות שלכם?

השקה: מהן כמה עצות אפשריות להפעלה של השגרה ולישימוש בה?

ניתן להציג את השגרה ולהטמיע אותה בשיעור אחד, או בשלב אחד או יותר לאורך זמן. ניתן לתכנן או לגבש את התהליך בתגובה לדיונים שהוא מעורר ובהתאם למטרה ולהקשר שבו משתמשים בשגרה. ניתן לפרק את התהליך לשלבים בסדר הרלוונטי ביותר ובמסגרת הזמן המתאימה, גם אם הדבר כרוך לעתים בחזרה על שלבים מסוימים של התהליך.

- כיצד ניתן לשלב בדיונים אודות הזהות גם קווי דמיון ולא רק הבדלים? תלמידים שלומדים בבית ספר אחד יכולים ללבש בגדים שונים, לאכול סוגי מזון שונים ולחגוג חגים שונים. לעתים קרובות, הזהויות שלהם מעוצבות על ידי ההבדלים הקיימים ביניהם ולעתים קרובות נעשות הכללות שמקבצות אותם עם אחרים שחולקים את אותן התייחסויות. הזמינו את התלמידים לגלות את קווי הדמיון שקיימים ביניהם. בקשו מהם לחפש קווי דמיון בין תלמידים שלומדים באופן שונה מאחרים, שמגיעים ממבנים משפחתיים שונים, או מי שבחרים לבלות את הזמן מחוץ לכותלי בית הספר בדרכים שונות לחלוטין, לדוגמה, בפעילות ספורטיבית, בקניות, בנגינה על סקסופון, בלמידה, במפגשים עם חברים, בציור, ביצירה, בהתנדבות בבתי חולים, בהתבודדות או בבילוי עם המשפחה. לעתים קרובות, קווי הדמיון הרבים המשותפים שהם מוצאים אינם צפויים.
- מהן כמה עצות אפשריות עבור שלב ה"זיהוי"? ניתן להזמין תלמידים לקחת חלק במשחק תפקידים, להציג את עצמם זה לזה ממש כאילו נפגשו לראשונה ולשאול זה את זה שאלות שיכולות לסייע להם להכיר אחד את השני. דונו בריבוי זהויות. מי אתם לדעת אנשים אחרים? האם אותו אדם יכול להיות אחות, בת, תלמידה, שחינית, חברה? לאן אתם סבורים שאתם שייכים? האם תחושת השייכות חשובה?